

VODIČ ZA PROVEDBU MJERA U OKVIRU PROVEDBE LRSR

Mjera 2.

Ulaganja u valorizaciju i promociju ribarske i maritimne baštine

SADRŽAJ:

1	UVOD	1
1.1	ODRŽIVI RAZVOJ RIBARSTVENIH I AKVAKULTURNIH PODRUČJA	1
1.2	LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA U RIBARSTVU	1
1.2.1	CILJEVI, PRIORITETI I MJERE.....	1
1.2.2	SPECIFIČNI CILJ 1. OČUVANJE I POVEĆANJE KVALITETE PRIRODNE I KULTURNE BAŠTINE TE PROMICANJE RIBOLOVNE TRADICIJE NA PODRUČJU LAGURA-A	1
2	MJERA 2. ULAGANJA U VALORIZACIJU I PROMOCIJU RIBARSKE I MARITIMNE BAŠTINE	2
3	TIJEK PROVEDBE LRSR	4
4	KRITERIJI ODABIRA	4
5	OBVEZNA DOKUMENTACIJA UZ ZAHTJEV ZA ODOBRENJE PROMJENA U PROJEKTIMA	7
6	UPUTA ZA ČUVANJE DOKUMENTACIJE	7
7	PRIMJERI DOBRE PRAKSE	8

1 UVOD

Svrha ovog vodiča je približiti potencijalnim nositeljima projekta prijavu na natječaj za Mjeru 2. LRSR LAGUR-a „Plodovi mora“. Sva pravila, upute i obveze nalaze se u tekstu Natječaja za Mjeru 2., njegovim obrascima i priložima.

1.1 ODRŽIVI RAZVOJ RIBARSTVENIH I AKVAKULTURNIH PODRUČJA

Financijski instrument Europske unije koji doprinosi strategiji Europa 2020. te provedbi ciljeva iz Zajedničke ribarstvene politike je Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (u daljnjem tekstu: EFPR). EFPR podupire održivi razvoj ribarstvenih područja prema pristupu lokalnom razvoju pod vodstvom zajednice što doprinosi postizanju specifičnih ciljeva prioriteta Unije 4.

Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice (eng. Community led local development; u daljnjem tekstu CLLD) je izraz kojim se koristi Europska komisija kako bi opisala pristup koji tradicionalnu razvojnu politiku, koja inače kreće odozgo nadolje, preokreće naopako – odozdo prema gore ili *bottom-up* pristup. Navedenim pristupom teži se postizanju ciljeva CLLD-a: povećanje zaposlenosti i teritorijalne kohezije putem promicanja gospodarskog rasta, društvene uključenosti, stvaranja radnih mjesta i pružanja podrške zapošljavanju i mobilnosti radne snage u obalnim i kontinentalnim zajednicama koje ovise o ribolovu i akvakulturi, uključujući diversifikaciju aktivnosti u ribarstvu te prema ostalim sektorima pomorskog gospodarstva.

1.2 LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA U RIBARSTVU

Odlukom o odobrenju LRSR izdane 06. lipnja 2017. godine Lokalnoj akcijskoj grupi „Plodovi mora“ ostvareni su svi preduvjeti za dodjelu ukupne javne potpore u iznosu od 16.603.400,00 kuna¹. Od ukupnog iznosa javne potpore 4.150.850,00 kuna je dodijeljeno za tekuće troškove i troškove provođenja LRSR, a ostatak u iznosu od 12.452.550,00 kuna je raspoloživo dionicima ribarstvenog područja LAGUR-a „Plodovi mora“ za provedbu projekta u okviru odobrenih mjera LRSR putem natječaja koje objavljuje LAGUR. U natječajima koji objavljuje LAGUR se propisuju uvjeti, kriteriji, način dodjele potpore i obveze sukladno postupcima koje LAGUR provodi prilikom odabira projekta u okviru odobrenih mjera LRSR.

Ribarstveno područje LAGUR-a Plodovi mora se sastoji od 5 jedinica lokalne samouprave:

- *Općine: Kali, Kukljica, Preko, Sali*
- *Grad Zadar (s naseljima: Babindub, Brgulje, Crno, Ist, Kožino, Mali Iž, Molat, Olib, Petržane, Premuda, Rava, Silba, Veli Iž i Zapuntel)*

1.2.1 CILJEVI, PRIORITETI I MJERE

Određeni su ciljevi LRSR i identificirane aktivnosti odnosno mjere, kojima će se postići postavljeni specifični ciljevi sukladno identificiranim potrebama ribarstvenog područja. U ribarstvenom području LAGUR-a „Plodovi mora“ su identificirana dva specifična cilja:

- Specifični cilj 1: Očuvanje i povećanje kvalitete prirodne i kulturne baštine te promicanje ribolovne tradicije na području LAGUR-a
- Specifični cilj 2: Jačanje ribarske zajednice, povećanje dohotka, očuvanje i otvaranje novih radnih mjesta.

1.2.2 SPECIFIČNI CILJ 1. OČUVANJE I POVEĆANJE KVALITETE PRIRODNE I KULTURNE BAŠTINE TE PROMICANJE RIBOLOVNE TRADICIJE NA PODRUČJU LAGURA-A

U okviru specifičnog cilja 1: Očuvanje i povećanje kvalitete prirodne i kulturne baštine te promicanje ribolovne tradicije na području LAGUR-a, postavljena su dva prioriteta:

¹ Od ukupne javne potpore u iznosu od 16.603.400,00 kuna, 85%, odnosno 14.112.890,00 kuna je iz proračuna EU, a 15%, odnosno 2.490.510,00 kuna, iz državnog proračuna RH.

- Prioritet I Poboljšanje prirodnog okruženja i kvalitete okoliša
- Prioritet II Valorizacija i promocija ribarske i maritimne baštine te ribe i proizvoda ribarstva i akvakulture

1.2.2.1 PRIORITET II VALORIZACIJA I PROMOCIJA RIBARSKE I MARITIMNE BAŠTINE TE RIBE I PROIZVODA RIBARSTVA I AKVAKULTURE

2 MJERA 2. ULAGANJA U VALORIZACIJU I PROMOCIJU RIBARSKE I MARITIMNE BAŠTINE

Područje LAGUR-a „Plodovi mora“ postoji bogata prirodna, kulturna, povijesna i tradicijska baština koju je potrebno očuvati i na adekvatan način valorizirati. Takva ribarska i maritimna baština pogodna je za razvoj svih oblika turizma pa tako i turizma baziranog na ribarskoj tradiciji kraja te ista predstavlja temelj za razvoj kulturno – turističkih proizvoda kroz kreativne, inovativne i edukativne pristupe u svrhu valorizacije i promocije iste. Osim razvoja turizma i privlačenja većeg broja domaćih i stranih posjetitelja, potrebno je potaknuti osvještavanje lokalnog stanovništva o vrijednostima lokalnog područja i njegove ribarske tradicije. Potrebno je povećati dostupnost informacija o postojećoj baštini i približiti je lokalnom stanovništvu te domaćim i stranim posjetiteljima. Potrebno je potaknuti privatno poduzetništvo pružajući mu potporu i usmjeravajući ga s ciljem očuvanja ribarske tradicije, iznalaženja novih izvora dohotka i suživot ribarstva i turizma.

Osim navedenog, važno je obratiti pažnju i na problem izrazito niske potrošnje ribe i ostalih morskih organizama po glavi stanovnika. Kako bi se potaknula i povećala potrošnja ribe potrebno je potaknuti razne edukativno-promotivne aktivnosti i sadržaje o nutritivnim vrijednostima ribe i važnosti konzumacije iste. Višestruke koristi provedbe Mjere 2. ogledaju se u vidu zdravstvenih prednosti te u vidu gospodarskog rasta i društvene dobrobiti s obzirom da povećanje svijesti o važnosti ribarstva i potrošnje ribe i ostalih morskih organizama dovelo do efekta prelijevanja na mnogobrojne sektore – od otvaranja prodajnih mjesta i povećanje ponude lokalne sezonske ribe i proizvoda ribarstva, do privlačenja posjetitelja, povećanje razine potrošnje ribe i ostalih morskih organizama, poboljšanja uvjeta poslovanja i povećanja dohotka lokalnih ribara i proizvođača. Također, kako bi se očuvali stari zanati, znanja i vještine potrebno je osmisliti i provoditi edukativne i ostale aktivnosti putem kojih će se podučavati tradicionalne vještine te promovirati tradicionalne ribarske vještine, znanja i običaji.

Svrha ove mjere jest valorizacija i promicanje društvene i kulturne baštine i nasljeđa u ribarstvenim i akvakulturnim područjima, poticanje diversifikacije i stvaranje radnih mjesta na području LAGUR-a. S obzirom da je područje LAGUR-a specifično i obuhvaća brojne otoke, ovom mjerom se želi potaknuti i povezivanje udaljenih i disperziranih područja kako bi se stvorile integrirane edukativne i turističke rute koje bise temeljile na osobitostima područja. Osim valorizacije i promocije ribarstva, svrha ove mjere je i povezivanje znanosti i struke putem razvoja manifestacija i događaja povezanih sa ribarstvom i akvakulturom s ciljem jačanja uloge ribarstvenih zajednica u lokalnom razvoju i upravljanju lokalnim ribarstvenim resursima te pomorskim aktivnostima, razmjeni iskustava i stvaranju poslovnih prilika. Također, potrebno je uložiti dodatne napore i kontinuirano provoditi aktivnosti podizanja razine svijesti o važnosti očuvanja i zaštiti morskog okoliša i priobalja među rezidentima s posebnim naglaskom na aktivnosti koje će bit usmjereni na brojne domaće i strane posjetitelje i tvrtke koje posluju na području LAGUR-a.

IME PROJEKTA: [Ribarski festival](#), Italija

Ribari i uzgajivači na sjeveroistoku Italije nisu iskoristili prednosti kulturnih događanja koja su privlačila turiste i lokalnu zajednicu. Nesudjelovanjem na događajima ribari su propustili priliku povezati se s javnošću, a to bi za njih značilo povezivanje s potencijalnim kupcima.

LAGUR regije Emilia-Romagna odlučio je ponoviti postojeća uspješna događanja kako bi ojačao vezu između ribara/uzgajivača i javnosti. Organizirao je devet ribarskih festivala duž obalnog područja od 120 km od Gorre do Cattolice. Svi ribarski festivali bili su jednako brendirani te su imali sveobuhvatnu temu, čime je olakšano dobivanje medijske pozornosti i publiciteta. Ipak, za svaki je festival pokrenuta zasebna web-stranica.

Devet festivala privuklo je više od 100.000 sudionika, a u projekt su bila uključena 280 ribara i uzgajivača. Projektom su obuhvaćena događanja tijekom 55 kalendarskih dana, 44 vođena posjeta, 25 kulinarskih manifestacija i mnoštvo promotivnih materijala (razglednice, karte, brošure o lokalnim ribarima i proizvodima iz područja akvakulture). Društveni mediji doprli su do više od milijun krajnjih korisnika.

Ribari su putem kulinarskih radionica mogli komunicirati s posjetiteljima festivala, a javnost je imala priliku naučiti nešto o gastronomiji regije, morskim proizvodima i načinima korištenja manje poznate lokalne ribe. Koristeći se festivalima za educiranje javnosti, došlo je do poboljšanja slike lokalnih ribara kao promotora prirodne, društvene i kulturne baštine mora.

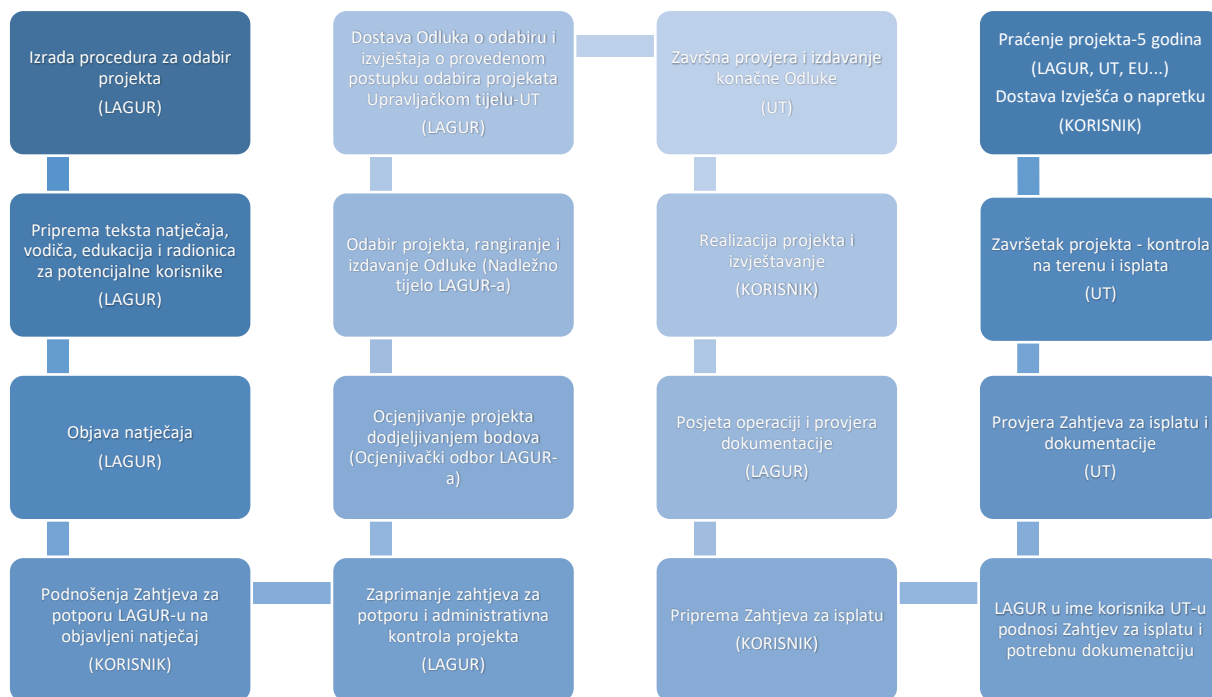
Ukupni trošak projekta: 270.000,00 EUR

LAGUR: 270.000,00 EUR

3 TIJEK PROVEDBE LRSR

Grafikon 1. - Tijek provedbe LRSR

Nakon izrade procedura, pripreme teksta Natječaja te provedenih edukacija i radionica za sve potencijalne nositelje projekta, Natječaj će biti objavljen na mrežnim stranicama LAGUR-a. Oni nositelji projekta koji zadovolje sve uvjete navedene u Natječaju, mogu se prijaviti podnošenjem Zahtjeva za potporu te prilaganjem potrebne dokumentacije (Prilog I).

Nakon zaprimanja Zahtjeva za potporu slijedi administrativna kontrola projekata od strane LAGUR-a. Ocjenjivački odbor LAGUR-a ocjenjuje projekt dodjeljivanjem bodova, nakon čega nadležno tijelo LAGUR-a vrši odabir projekta kojima će biti dodijeljena bespovratna sredstva. Upravljačko tijelo donosi konačnu odluku o dodjeli sredstava te provodi posljednje provjere nakon čega se nositelju projekta dodjeljuje konačna Odluka o dodjeli sredstava.

Nakon dobivene Odluke, kreće se u realizaciju projekta. Nositelj projekta je dužan izvještavati LAGUR o tijeku provođenja projekta. Tijekom samog postupka realizacije projekta moguće su i posjete operaciji i **kontrola na terenu** i posjete operaciji. Kontrola se može najaviti do 48 sati prije njenog provođenja.

Sljedeći korak je priprema Zahtjeva za isplatu. LAGUR u ime nositelja projekta prema UT-u podnosi Zahtjev za isplatu. Isplata bespovratnih sredstava slijedi nakon što UT provjeri Zahtjev za isplatu te svu potrebnu dokumentaciju koja se mora priložiti uz njega i obavi kontrolu na terenu. Nositelj projekta je dužan pet (5) godina poštovati uvjete koji su navedeni u Odluci o dodjeli sredstava.

Detaljan opis kontrole na terenu te obveze nositelja projekta prilikom iste, propisane su u *Priručniku za korisnike Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo 2014. – 2020. o provedbi kontrole na terenu i obvezama korisnika* koji je dostupan na mrežnim stranicama Upravljačkog tijela (<https://euribarstvo.hr/propisi-smjernice/>) i LAGUR-a (www.lagurplodovimora.hr/) te u Natječajnoj dokumentaciji LAGUR-a.

Detaljan tijek provedbe projekta od prijave do završne isplate, obveze nositelja projekta i upute za provedbu, opisane su u tekstu Natječaja i dodatnim prilogima.

4 KRITERIJI ODABIRA

Ocjnjivanje se vrši dodjeljivanjem bodova temeljem podataka iz Zahtjeva za potporu i pripadajuće popratne dokumentacije koju je dostavio nositelj projekta.

KRITERIJ ODABIRA	max. br. BODOVA
1.1 Projekt doprinosi očuvanju radnih mjesta u godini m^1+2 (temeljem sati rada): a) Projektom se ne zadržavaju postojeća radna mjesta niti se povećava zaposlenost: 0 bodova b) Projektom su očuvana postojeća radna mjesta: 2 boda	2
1.2. Projekt doprinosi povećanju zaposlenosti (na temelju sati rada) u godini m^1+2 : a) Mikro poduzetnik: za svako projektom stvoreno po 1 radno mjesto : 1 bod (do max. 10 bodova) b) Mali poduzetnik: za svako projektom stvorena po 2 neto radna mjesta: 1 bod (do max. 10 bodova) c) Srednji i veliki poduzetnici: za svaka projektom stvorena po 3 neto radna mjesta: 1 bod (do ukupno 10 bodova)	10
1.3. Projekt doprinosi teritorijalnoj koheziji područja lokalne inicijative: a) Projekt se provodi na području jedne jedinice lokalne samouprave: 0 bodova b) Projekt se provodi na području dvije jedinice lokalne samouprave: 2 boda c) Projekt se provodi na području koje uključuje tri ili više jedinica lokalne samouprave : 4 boda	4
1.4. Projektne aktivnosti/ulaganja odvijaju se u naseljima na području LAGUR-a Plodovi mora: a) Naselja: Zadar, Kožino, Petrčane, Babindub, Crno: 0 bodova b) Naselja na otoku Ugljanu: 3 boda c) Naseljima na otocima I otoci: Sestrunj, Rivanj, Ošljak, Olib, Silba, Premuda, Škarda, Ist, Molat, Iž, Rava i naselja na Dugom otoku: 5 bodova	5
1.5. Identificirane aktivnosti: a) Projekt uključuje jednu prihvatljivu aktivnost navedenu u LAGUR Natječaju: 0 bodova b) Projekt uključuje dvije ili više prihvatljive aktivnosti: 2 boda	2
1.6. Horizontalna pitanja: Prijavitelj projekta: a) Žena s više od 50% vlasništva u poduzeću koje se prijavljuje: 2 boda b) Mlada osoba do 35 godina s više od 50% vlasništva u poduzeću koje se primjenjuje: 2 boda c) Osoba sa invaliditetom s više od 50% vlasništva u poduzeću koje se primjenjuje: 2 boda	6
1.7. Horizontalna pitanja: Promicanje održivog razvoja: a) Učinak neutralan: 0 bodova b) Učinak pozitivan: 2 boda	2
1.8. Projektni prijedlog se zasniva na revitalizaciji i promociji tradicijske baštine, vještina i metoda: a) DA: 5 bodova b) NE: 0 bodova	5
1.9. Projektni prijedlog doprinosi povećanju vrijednosti lokalnih proizvoda a) DA: 5 bodova b) NE: 0 bodova	5
1.10. Uključenost lokalne zajednice: u realizaciji projektne ideje uključeni su predstavnici više sektora (javni, civilni, gospodarski): a) Uključeni su predstavnici sva tri sektora: 10 bodova b) Uključeni su predstavnici dva sektora: 5 bodova c) Uključeni se predstavnici jednog sektora: 2 boda	10
SVEUKUPNO	51

Kriterij 1.1. Očuvanje radnih mjesta – mora se obratiti pažnja jesu li projektom očuvana radna mjesta. Kako bi se ostvarili dodatni bodovi po ovom kriteriju nije neophodno zaposliti nove djelatnike, već je jedino važno da se broj zaposlenih u odnosu na prethodnu godinu nije smanjio. Ukoliko su projektom očuvana postojeća radna mjesta moguće je ostvariti maksimalna 2 boda.

Kriterij 1.2. Doprinos očuvanju zaposlenosti – ovise o veličini poduzeća, pa tako mikro poduzetnici za svako projektom stvoreno po jedno radno mjesto dobivaju jedan (1) bod, mali poduzetnici za stvorena 2 neto radno

mjesta dobivaju po jedan (1) bod, a srednji i veliki poduzetnici dobivaju jedan (1) bod za svaka projektom stvorena po 3 neto radna mjesta. Prema ovom kriteriju moguće je ostvariti maksimalno deset (10) bodova.

Kriterij 1.3. Doprinos teritorijalnoj koheziji područja lokalne inicijative – Teritorijalna kohezija kao cilj svodi se na to da se ljudima omogući optimalno iskorištavanje značajki područja u kojima žive. Nijedan europski građanin ne bi trebao biti zaklinut u pogledu pristupa javnim službama, stanovanja ili prilika za zapošljavanje na osnovu toga gdje živi. Teritorijalna kohezija nastoji postići uravnoteženiji i održiviji razvoj. Radi postizanja tog cilja potreban je integrirani pristup što podrazumijeva bolju koordinaciju između sektorskih politika na svakoj razini, od lokalne do europske, čvršću suradnju i bolje veze. Teritorijalnom kohezijom osobito se teži smanjenju razlika u stupnju razvoja pojedinih područja. Među njima se posebna pozornost poklanja ruralnim područjima, područjima zahvaćenima industrijskom tranzicijom i regijama koje su izložene ozbiljnim i trajnim prirodnim ili demografskim poteškoćama kao što su regije s vrlo niskom gustoćom naseljenosti te otočne, pogranične i planinske regije. Kako bi se ostvario što veći broj bodova unutar kriterija 1.3. poželjno je da se projekt provodi na više jedinica lokalne samouprave. Maksimalan broj bodova je četiri (4) boda.

Kriterij 1.4. Projektne aktivnosti/ulaganja se odvijaju u naseljima na području LAGUR-a Plodovi mora – Ukoliko se projekt odvija u naseljima na otoku Ugljanu moguće je ostvariti 3 (tri) dodatna boda. Ukoliko se projekt odvija u naseljima na otocima i otocima: Sestrunj, Rivanj, Ošljak, Olib, Silba, Premuda, Škarda, Ist, Molat, Iž, Rava te naseljima na Dugom otoku ostvaruje pravo na maksimalnih 5 (pet) bodova.

Kriterij 1.5. Identificirane aktivnosti – unutar mjera prihvatljivo je više aktivnosti (vidjeti u tekstu Natječaja). U slučaju da projekt uključuje jednu prihvatljivu aktivnost nije moguće ostvariti dodatne bodove. Ako projekt uključuje dvije ili više prihvatljivih aktivnosti mogu se ostvariti maksimalna dva (2) boda.

Horizontalno pitanje: Kriterij 1.6. Promicanje ravnopravnosti muškaraca i žena i zabrana diskriminacije; jednake mogućnosti – potiče prepoznavanje i jačanje uloge žena u ribarskim zajednicama. Posebne aktivnosti u sklopu projekta mogu doprinijeti ravnopravnosti spolova te prepoznati i ojačati ulogu žena u ribarskom sektoru. Više o tome možete pročitati u FARNET-ovom vodiču „Socijalna uključenost kao pokretač dinamičnih ribarskih zajednica“ (https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/cms/farnet2/library/guide/farnet-guide-13-social-inclusion-vibrant-fishing-communities_en).

Kako bi se u sektor ribarstva i akvakulture privuklo mlado stanovništvo do 35 godina, u sklopu projekta, posebne aktivnosti mogu doprinijeti jačanju interesa, edukaciji i pružanju mogućnosti zapošljavanja. Sektor ribarstva, akvakulture i njima bliski sektori, ulaganjem u razne projekte i aktivnosti, čine ih pristupačnima ženama, mladima, ozlijeđenim ribarima, ali i osobama s invaliditetom, a njihovu ulogu u ribarskoj zajednici čine većom. Ako je projekt u skladu s ovim horizontalnim pitanjem, nositelj projekta treba opisati na koji način projektom doprinosi promicanju ravnopravnosti žena i muškaraca, zabrani diskriminacije po bilo kojoj osnovi te pristupačnosti za osobe s invaliditetom. Ispunjavanjem kriterija 1.6. moguće je maksimalno ostvariti šest (6) bodova.

Horizontalno pitanje: Kriterij 1.7. Održivi razvoj i zaštita okoliša – Ako je projekt u skladu s ovim horizontalnim pitanjem, nositelj projekta treba opisati na koji način projekt uključuje principe zaštite i poboljšanja kvalitete okoliša u smislu npr. korištenja obnovljivih izvora energije, uvođenje procesa energetskih ušteda, boljeg gospodarenja otpadom, recikliranja, očuvanju bioraznolikosti ili zaštite okoliša u bilo kojem vidu.

Dodatna pojašnjenja horizontalnih načela i politika nalaze se i u Operativnom programu za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2014. – 2020. koji je dostupan na sljedećoj poveznici <https://euribarstvo.hr/files/Operativni-program-za-pomorstvo-i-ribarstvo-RH-za-2014.-2020.-verzija-2018.-godina-3.pdf>. Ispunjavanjem kriterija 1.7. moguće je maksimalno ostvariti dva (2) boda.

Kriterij 1.8. Revitalizacija i promocija tradicijske baštine, vještina i metoda – Ako se projektom oživljavaju stare vještine, tradicionalni načini proizvodnje te tradicionalni proizvodi i običaji te se oni promoviraju širem krugu ljudi izvan lokalne zajednice, projekt ostvaruje pravo na dodjelu dodatnih bodova. Ispunjavanjem ovog uvjeta može ostvariti maksimalnih pet (5) bodova.

Kriterij 1.9. Doprinos povećanju vrijednosti lokalnih proizvoda – Ako projekt omogućava povećanje vrijednosti lokalnih proizvoda te proširenje njihove upotrebe van lokalne zajednice, ispunjava kriterij za ostvarenje

maksimalnih devet (9) bodova. Dobar primjer za povećanje vrijednosti proizvoda je projekt „Košara s plodovima mora“ iz Francuske (<https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/cms/farnet/seafood-baskets>).

Kriterij 1.10. Uključenost lokalne zajednice – Ako su u provedbu projekta uključeni predstavnici više sektora, pri tom misleći na javni, civilni i gospodarski sektor, projekt može ostvariti dodatne bodove. Za uključenost sva tri sektora projekt ostvaruje maksimalnih deset (10) bodova.

5 OBVEZNA DOKUMENTACIJA UZ ZAHTJEV ZA ODOBRENJE PROMJENA U PROJEKTIMA

1. Obrazac Zahtjeva za odobrenje promjena u projektima (operacijama)

Pojašnjenje: Nositelj projekta preuzima Zahtjev za odobrenje promjena u operacijama s mrežne stranice Upravljačkog tijela (<https://euribarstvo.hr/natjecaji/novi-pravilnik-o-uvjetima-kriterijima-nacinu-odabira-financiranja-i-provedbe-lokalnih-razvojnih-strategija-u-ribarstvu-2019-godina/> - pod NOSITELJ PROJEKTA) ili LAGUR-a (www.lagurplodovimora.hr) i popunjava ga u elektronskom obliku.

Dokument se dostavlja kao original u tiskanom obliku, ovjeren pečatom i potpisom nositelja projekta.

2. Popratna dokumentacija vezana uz Zahtjev za odobrenje promjena kojom se predmetna promjena potkrepljuje

Pojašnjenje: *Nositelj projekta je dužan uz Zahtjev za odobrenje promjena dostaviti odgovarajuću dokumentaciju kojom se predmetna promjena potkrepljuje, ovisno o promjeni na koju se Zahtjev odnosi.*

Ako se tijekom administrativne obrade ukaže potreba za dostavom dodatne dokumentacije, Upravljačko tijelo ima pravo od nositelja projekta zahtijevati dostavu iste.

6 UPUTA ZA ČUVANJE DOKUMENTACIJE

Obveze korisnika

Korisnik je dužan čuvati svu dokumentaciju vezanu uz aktivnosti za koje je ostvario potporu te staviti istu na raspolaganje za inspekciju/kontrolu na terenu te ju učiniti dostupnom i/ili istu dostaviti osobama ili tijelima koja imaju pravo na pristup tim dokumentima, što uključuje ovlašteno osoblje Upravljačkog tijela, Tijela za ovjeravanje, Tijela za reviziju i tijela uključenih u revizije Operativnog programa iz članka 127. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1303/2013 kao i ovlaštenim predstavnicima Europske komisije, Europskog revizorskog suda, Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF) i drugih nadležnih nadzornih/revizorskih tijela kako bi se omogućila provjera plaćanja javnog doprinosu korisniku.

Način i oblik čuvanja dokumentacije

Svi popratni dokumenti vezani uz troškove za koje je korisnik ostvario potporu iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo se čuvaju u izvornicima, osim računovodstvenih podataka koji se mogu čuvati u elektroničkoj verziji, pod uvjetom da takvi računalni sustavi ispunjavaju prihvaćene sigurnosne standarde koji osiguravaju da su pohranjeni dokumenti u skladu s nacionalnim zakonski propisanim zahtjevima i da se u njih može pouzdati u svrhu revizije.

Dokumentacija najmanje sadrži, za svaku operaciju, prema potrebi, tehničke specifikacije i plan sufinanciranja, dokument o odobravanju bespovratnih sredstava (gdje je potrebno) dokumente vezane uz postupke javne nabave, izvješća korisnika i izvješća o provedenim provjerama i revizijama izvršenim nad operacijama.

Navedeni dokumenti moraju biti evidentirani i pohranjeni na način da budu lako dostupni osobama ili tijelima koja imaju pravo na pristup tim dokumentima te je korisnik dužan obavijestiti Upravljačko tijelo o točnoj lokaciji čuvanja navedenih dokumenata putem e-maila: eufondovi.ribarstvo@mps.hr.

Rok čuvanja dokumentacije

Rok za čuvanje i osiguravanje dostupnosti dokumentacije vezane uz troškove za koje je korisniku isplaćena potpora iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo je najmanje dvije godine od 31. prosinca nakon predaje računa u kojima su uključeni završni troškovi operacije. Također, korisnik je dužan dokumentaciju čuvati i osigurati dostupnost iste tijekom cjelokupnog razdoblja provođenja operacije.

Brojne primjere dobrih praksi možete pronaći na web stranicama LAGUR-a Plodovi mora ili FARNET-a.

IME PROJEKTA: [Ribolovni turizam 83](#), Francuska

U regiji Var u Francuskoj, ovim projektom prenijelo se i prilagodilo iskustvo u ribolovnom turizmu iz Italije. Osim stvaranja specifične turističke aktivnosti koja je u skladu s tipom ribolova na tom području, ovaj projekt uključio je prave sudionike u poticanju razvoja zakonskih regulativa potrebnih za uspješno provođenje ove aktivnosti duž francuske obale. Profesionalni ribari na svoj brod dovode grupe turista koji skupa s njima sudjeluju u ribolovu. Ovaj projekt nudi ribarima mogućnost za diverzifikaciju svojih prihoda te istovremenu priliku da velikom broju gostiju pokažu tradicionalne metode i običaje ribolova.

Ukupni trošak projekta:	277.590 EUR
Axis 4 EFF (EU i nacionalni doprinos):	31,9% (86.140 EUR)
Regionalni fondovi:	52,4%
Ostali izvori:	15,7%

IME PROJEKTA: [Promatranje morskih sisavaca u Algarveu](#), Portugal

Ovim projektom korisnik je osnovao tvrtku koja se bavila otkrivanjem lokalnog morskog okoliša s naglaskom na promatranje kitova. Zahvaljujući podršci FLAG-a, korisnik je kupio čamac osmišljen kako bi turiste doveo na more i promatrao morski život. Uz to, u ponudu je stavio pakete koji uključuju promatranje morskog života, ribolov, vožnju kajakom i ronjenje.

Ukupna vrijednost projekta: 89.046,00 EUR

FLAG:	40.071 EUR - EFPR
	13.358 EUR - Javni nacionalni doprinos
Osobna sredstva:	35.618 EUR

IME PROJEKTA: [Stvaranje prostora za rekreaciju](#), Estonija

Glavni cilj ovog projekta bio je razviti turistički potencijal Joesuu, ulažući u razvijanje ribolovnog turizma te promoviranje lokalnih tradicija i kulture ribolova. Stvorena je poduzetnička klima i uz pomoć turističkih ponuda vezanih za ribarstvo, ovo mjesto postala je prava turistička atrakcija. Neke od stvari koje se nude su vožnja tradicionalnim brodom („kale-brod) i demonstracija tradicionalnih ribarskih alata i tehnika.

FLAG financirao: 18.174 EUR (75%)
Osobna sredstva: 6.058 EUR (25%)

IME PROJEKTA: [Internet promocija ribolovnog turizma](#), Danska

Inicijativa vođena od strane 10 općina danskog otoka Funen, dobila je podršku za razvoj Internet stranice koja promovira otok kao odličnu lokaciju za ribolov na morske pastrve. Višejezična stranica pruža širok spektar informacija kako bi ovakav vid turističkog ribolova postao uspješan, a za cilj ima pretvoriti ovo područje u „najbolje mjesto za priobalni ribolov“.

Ukupni trošak projekta: 84.000 EUR
Axis 4 EFF (EU i nacionalni doprinos): 21.000 EUR
Regionalni fondovi: 21.000 EUR
Osobna sredstva: 42.000 EUR

- **IME PROJEKTA: [Cuan Beo](#), Irska**

Prekomjerni ribolov, zagađenje vode, uništavanje staništa i klimatske promjene dovele su do slabljenja povezanosti i suradnje između ljudi koji rade uz vodu i obalnih zajednica čije preživljavanje ovisi o moru. *Cuan Beo* osnovan je u ožujku 2017. kao udruga lokalnih uzgajivača riba i školjkaša, obalnih ribara, entuzijasta pomorske baštine i zaštite okoliša kako bi ojačali vezu između kopnene i obalne zajednice te osigurali zaštitu morskog resursa što ujedno znači i kvalitete života i ekonomije stanovnika tog područja. Od tada, drugi pridruženi partneri podržavaju rad udruge, uključujući brojne državne agencije, lokalne vlasti i druge vladine organizacije.

Tijekom prve dvije godine, *Cuan Beo* je pokrenuo nekoliko inicijativa koje naglašavaju važnost lokalnog morskog resursa i njegovoj zaštiti; demonstracije kuhanja morskih plodova i degustacija; edukativne radionice na kojima je sudjelovalo preko 500 osnovnoškolaca; radionice i projekt obnove kamenica koji okuplja ribare i državne agencije za istraživanje koji bi zajedno identificirali najbolje modele u upravljanju i obnavljanju ribarstva.

Ukupan trošak projekta: 83.344,00 EUR

LAGUR: 73.681,00 EUR

od čega: lokalna uprava: 6.500,00 EUR

udruge za zaštitu baštine: 3.600,00 EUR

- **IME PROJEKTA:** Srednjoškolski projekt za održivo ribarstvo, Švedska

Cilj ovog malog, ali obećavajućeg projekta je podizanje svijesti o lokalnim resursima i promicanju održivog ribarstva kroz inicijativu zajednice koja uključuje učenike ugostiteljstva, ribare i lokalne poduzetnike. U sklopu obuke studenti razvijaju originalne recepte, sastavljaju vlastite menije te uče koje ribe i školjkaše treba izbjegavati/koristiti, kako je strukturirana švedska ribarska industrija, kako lokalne vrste mogu pružiti održivu alternativu te kako se povezati sa lokalnom zajednicom.

Ukupan trošak projekta: 15.380,00 EUR

FLAG: 7.690,00 EUR

Druga javna sredstva: 5.581,00 EUR

- **IME PROJEKTA:** Mediterradio, Italija

Kao dio šireg projekta suradnje za promicanje ribarstva i obalne kulture Sredozemlja, financirana je izrada nove radio postaje. Ribarski sektor u Apuliji nekada je bio ključni dio identiteta i ekonomije regije, ali posljednjih se godina slabi. Šest LAGUR-a, osigurao je resurse kako bi sektoru pružio potreban poticaj, promovirao ga mladima i bolje poveza s okolinom. Kako bi se maksimalno iskoristila ta podrška, osnovan je MediterRadio koji pruža informacije o aktivnostima LAGUR-a, kao i prostor za sudjelovanje u podizanju profila mediteranskog ribarstva.

Radio stanica pruža vijesti, vremensku prognozu i informacije o relevantnim događajima, umjetnosti i gastronomiji i daje prostor temama poput socijalne uključenosti, sve na temu tradicije ribarstva i inovacija, uz glazbu. LAGUR-i su usko surađivali s profesionalnim radijskim timom, uključujući tehničke stručnjake, novinare, strane i domaće DJ-eve te voditelja prezentacije na razvoju i upravljanju radiom. U pružanje sadržaja uključeni su članovi lokalne zajednice, poput ribara i mladih. Prenosi se putem interneta, a dostupna je ne samo lokalnom stanovništvu i ribarskoj zajednici, već i potencijalnim turistima i posjetiteljima. Aplikacija je besplatna i omogućuje jednostavan pristup na pametnim telefonima i tabletima, dok web stranica i Facebook stranica nude komplementarne vizualne i audio-vizualne materijale.

Ukupan trošak projekta: 26.728,20 EUR

LAGUR: 26.728,20 EUR

- **IME PROJEKTA:** [Ribarski festivali i ostale aktivnosti](#), Estonija

Ovaj projekt je spojio ribarske teme i specifične aktivnosti na području jezera Peipsi. Cilj projekta je bio promicanje ribolovne baštine i proizvoda sa tog područja kroz suradnju s nevladinim organizacijama, lokalnim vlastima i različitim poduzetnicima. Projekt je također imao koristi zbog uske suradnje sa četiri LEADER lokalne akcijske grupe (LAG) na tom području koji su projektu doprinijeli svojom podrškom i iskustvom.

Neke od aktivnosti koje su se odvijale na ribarskim festivalima su: organiziranje radionica za upoznavanje i učenje upotrebe različitih ribolovnih alata, diskusije na kojima su ribari mogli razmijeniti iskustva, nove vijesti, poteškoće i moguća rješenja; natjecanje u ribolovu i ribolovna štafeta; sajam ribe na kojem ribarske tvrtke predstavljaju i prodaju svoje proizvode; oglašavanje proizvođača i sl.

Ukupan trošak projekta: 39.462,00 EUR
EFF Axis 4: 29.596,50 (75%)
Lokalne ribarske nevladine organizacije: 9.865,50 (25%)

- **IME PROJEKTA:** [Festival kultura](#), Njemačka

Projekt obuhvaća festival na otvorenom na kojem su se pripremali riblji proizvodi iz slatkovodnog uzgoja specifičnog za regiju i organizirali koncerti kako bi se stvorio uspješan događaj koji je okupio lokalno stanovništvo i migrante u regiji te kako bi im se promovirali regionalne aktivnosti i riblji specijaliteti. FLAG je prvi put surađivao s lokalnim socijalnim i obrazovnim organizacijama kako bi stvorio uspješan događaj koji je okupio novopridošle regije i njegovo multikulturalno stanovništvo.

Tijekom FISCHtivala, jezero je bilo pretrpano stotinama posjetitelja - njemački mještani i migrantska zajednica mogli su se vidjeti kako plešu, smiju se i jedu zajedno u mirnoj atmosferi. Izvršna riblja jela na licu mjesta kuhali su sudionici različitog podrijetla (poput Rusije, Poljske i Perua). Jela su bila toliko uspješna da su neki recepti objavljeni na web stranicama FLAG-a.

IME PROJEKTA: [Umjetnost i ribarski festival](#), Italija

Projekt je razvila općina Ancona s ciljem promoviranja suradnje ribarskog sektora i zajednice koja se bavi suvremenom umjetnosti kako bi se pospješila privlačnost luke i okolnog područja. Integriranje umjetnosti u ribarsku svakodnevicu samo je dio velikog projekta „Porti aperti“ (hrv. Otvorene luke) čiji je cilj otvaranje ribarskih luka prema široj zajednici, integracija ribarskog sektora u svakodnevni život općina i njenih stanovnika, naglašavanje važnosti bogate ribarske povijesti područja te promocija potrošnje lokalno ulovljene ribe. U ovaj festival bilo je uključeno 5 lokalnih umjetnika, 11 ribarskih brodova te poslovni objekti koji se nalaze u luci.

Tijekom festivala ribarska luka Ancona pretvara se u prostor za različite umjetničke izvedbe: izložba fotografija o ribolovu u Anconi, prikazivanje filmova na otvorenom na otvorenom u filmovima koji prikazuju različite aspekte života ribarske zajednice, glazbeni nastupi, kulinarske degustacije domaće ribe itd. Vrhunac događanja je izložba na temu "mora" urbanih umjetnika iz cijelog svijeta koji ukrašavaju trupe ribarskih brodica i lučkih zgrada.

Ukupna vrijednost projekta: 25.000,00 EUR

Državna potpora: 20.000,00 EUR

Potpota Općine: 5.000,00 EUR

